

28.1.2016

ÁLLÁSFOGLALÁSRA IRÁNYULÓ INDÍTVÁNY

benyújtva a Tanács és a Bizottság nyilatkozatait követően
az eljárási szabályzat 123. cikkének (2) bekezdése alapján
a Szerbiáról szóló 2015. évi jelentésről
(2015/2892(RSP))

David McAllister
a Külügyi Bizottság nevében

**Az Európai Parlament állásfoglalása a Szerbiáról szóló 2015. évi jelentésről
(2015/2892(RSP))**

Az Európai Parlament,

- tekintettel az Európai Tanács 2003. június 19–20-i theszaloníki ülésének a nyugat-balkáni államok Európai Unióhoz való csatlakozásáról szóló elnökségi következtetéseire,
- tekintettel a Szerbiával létrejött Európai Partnerségben szereplő elvekről, prioritásokról és feltételekről, valamint a 2006/56/EK határozat hatályon kívül helyezéséről szóló, 2008. február 18-i 2008/213/EK tanácsi határozatra¹,
- tekintettel a Bizottság Szerbia európai uniós tagságra irányuló kérelméről szóló 2011. október 12-i véleményére (SEC(2011)1208),
- tekintettel az egyrészt az Európai Közösségek és tagállamai, másrészt a Szerb Köztársaság közötti stabilizációs és társulási megállapodásra, amely 2013. szeptember 1-jén lépett hatályba,
- tekintettel az ENSZ Biztonsági Tanácsának 1244(1999). számú határozatára, a Nemzetközi Bíróság 2010. július 22-i tanácsadó véleményére Koszovó függetlensége egyoldalú kinyilvánításának a nemzetközi joggal való összhangjáról, és az ENSZ Közgyűlésének 2010. szeptember 9-i A/RES/64/298. számú határozatára, amely elismerte a vélemény tartalmát és üdvözölte az Unió készségét a Szerbia és Koszovó közötti párbeszéd elősegítésére,
- tekintettel az EU–Szerbia Stabilizációs és Társulási Parlamenti Bizottság 2015. október 7–8-i negyedik ülésének nyilatkozatára és ajánlásaira,
- tekintettel a Földközi-tenger keleti térségén/Nyugat-Balkánon áthaladó útvonalról Luxembourgban, 2015. október 8-án tartott magas szintű konferencia eredményeire,
- tekintettel a Bel- és Igazságügyi Tanács menekült- és migrációs válság kezelését célzó intézkedésekről szóló, 2015. november 9-i következtetéseire és a Külügyek Tanácsa migrációról szóló, 2015. október 12-i következtetéseire,
- tekintettel a menekültek és migránsok beáramlása által érintett uniós tagállamok és nem uniós országok vezetőinek részvételével, 2015. október 25-én tartott, a nyugat-balkáni migrációs útvonallal foglalkozó találkozóon elfogadott 17 pontos tervre,
- tekintettel a Bizottságnak a Szerbia által elért haladásról szóló, 2015. november 10-i 2015. évi jelentésére (SWD(2015)0211),
- tekintettel a Szerbiáról szóló 2014. évi eredményjelentésről szóló 2015. március 11-i

---

¹ Elfogadott szövegek, P8_TA(2015)0065.

állásfoglalására¹,

- tekintettel az Európában tapasztalható cigányellenességről és a második világháború alatti roma népiirtás Unió általi elismeréséről szóló 2015. április 15-i állásfoglalására²,
  - tekintettel a bővítésről, valamint a stabilizációs és társulási folyamatokról szóló 2015. december 15-i tanácsi következtetésekre,
  - tekintettel David McAllister, a Külügyi Bizottság Szerbiáért felelős állandó előadója által végzett munkára,
  - tekintettel eljárási szabályzata 123. cikkének (2) bekezdésére,
- A. mivel 2013. június 28-i ülésén az Európai Tanács úgy döntött, hogy csatlakozási tárgyalásokat kezd Szerbiával; mivel az első kormányközi konferenciára 2014. január 21-én került sor; mivel az átvilágítási folyamat 2015 márciusában lezárult; mivel Szerbia 2015 szeptemberében maradéktalanul felállította tárgyaló csoportját;
- B. mivel a Szerbiáról szóló 2015. évi jelentésében a Bizottság beszámolt a Szerbia által az európai integráció területén elért előrelépésekről és értékelt az ország koppenhágai kritériumoknak, valamint a stabilizációs és társulási folyamat feltételrendszerének való megfelelésre irányuló erőfeszítéseit; mivel a Bizottság a jelentéstétel tekintetében új megközelítést alkalmazott, amely sokkal világosabb útmutatást nyújt a szóban forgó országoknak arra nézve, hogy mire kell összpontosítaniuk;
- C. mivel Szerbiát, mint minden uniós tagságra törekvő országot, a saját maga által elért eredmények alapján kell megítélni a tekintetben, hogy miként teljesíti, hajtja végre és tartja be ugyanazokat a kritériumokat, és mivel a csatlakozási ütemtervet a szükséges reformok minősége és az azok iránti elkötelezettség határozza meg;
- D. mivel Szerbia fontos lépéseket tett Koszovóval való kapcsolatainak rendezésére, aminek eredményeképpen 2013. április 19-én létrejött a kapcsolatok normalizálását vezérlő elvekről szóló első megállapodás; mivel 2015. augusztus 25-én négy fontos megállapodás született; mivel Szerbia csatlakozási tárgyalásai során elért előrehaladásnak – a tárgyalási kerettel összhangban – párhuzamosan kell zajlania a Koszovóval fennálló kapcsolatok normalizálásának folyamatában elért előrehaladással; mivel e kapcsolatok végső rendezéséhez továbbra is erőfeszítésekre van szükség; mivel rendkívül fontos, hogy mindkét fél maradéktalanul hajtja végre az összes megállapodást;
- E. mivel 2015 júliusában Szerbia az uniós polgári védelmi mechanizmus 33. részt vevő államává vált;
- F. mivel az EU kiemelte, hogy valamennyi nyugat-balkáni országban meg kell erősíteni a gazdasági kormányzást, a jogállamiságot és a közigazgatási kapacitásokat;
- G. mivel az EU a jogállamiságot bővítési politikájának központi elemévé tette;

---

¹ Elfogadott szövegek, P8_TA(2015)0065.

² Elfogadott szövegek, P8_TA(2015)0095.

- H. mivel 2015 januárjában Szerbia vette át az Európai Biztonsági és Együttműködési Szervezet (EBESZ) elnökségét;
1. üdvözli a tárgyalások megkezdését, illetve a 32. fejezet (Pénzügyi ellenőrzés) és a 35. fejezet (Egyéb kérdések – I. pont – A Szerbia és Koszovó közötti kapcsolatok normalizálása) megnyitását a 2015. december 14-én Brüsszelben tartott kormányközi konferencián; üdvözli, hogy Szerbia továbbra is elkötelezett az európai integrációs folyamat mellett; felhívja Szerbiát, hogy tevőlegesen népszerűsítse e stratégiai döntést a szerb lakosság körében; elégedetten állapítja meg, hogy Szerbia nagyra törő reformmenetrend megvalósításába kezdett; felhívja Szerbiát, hogy határozottan és kiemelt helyen foglalkozzon a rendszerszintű és a társadalmi-gazdasági reformokkal; sürgeti Szerbiát, hogy a reformok végrehajtása során fordítson megkülönböztetett figyelmet a fiatalokra;
  2. üdvözli a Szerbia által a csatlakozási tárgyalások tényleges megkezdése érdekében tett előkészületeket, így az átvilágítási folyamat befejeződését, a 23. fejezetre (Igazságszolgáltatás és alapvető jogok) és a 24. fejezetre (Jogérvényesülés, szabadság és biztonság) vonatkozó átfogó cselekvési terv elkészítését és benyújtását; abbéli reményének ad hangot, hogy e fejezetek 2016 elején megnyithatók; hangsúlyozza, hogy a 23. és a 24. fejezet alapos megtárgyalása alapvető az igazságszolgáltatás és az alapvető jogok, valamint a jogérvényesülés, a szabadság és a biztonság területén végrehajtandó reformok kezeléséhez; emlékeztet arra, hogy e területeken a tárgyalások általános előrehaladásával párhuzamosan kell haladni; hangsúlyozza, hogy a 35. fejezettel kapcsolatos tárgyalások kiemelt jelentőséggel bírnak a Szerbia uniós integrációja felé vezető útján történő előrehaladás szempontjából; úgy véli, hogy e tekintetben a Szerbia és Koszovó közötti kapcsolatok teljes körű normalizálása Szerbia Unióhoz való csatlakozásának egyik fontos feltétele;
  3. hangsúlyozza, hogy a jogszabályok és szakpolitikák pontos végrehajtása továbbra is a sikeres integrációs folyamat egyik kulcsfontosságú mutatója; arra biztatja Szerbia politikai vezetőit, hogy folytassák az uniós szabályoknak való megfeleléshez szükséges reformokat; sürgeti Szerbiát, hogy javítsa az új jogszabályok és szakpolitikák végrehajtásának tervezését, összehangolását és figyelemmel kísérését;
  4. üdvözli, hogy a költségvetési hiány csökkentésével Szerbia előrelépést tett az üzleti környezetet illetően, valamint a munkaerőpiacot – ezen belül a munkajogi jogszabályokat és a foglalkoztatáspolitikát – illetően; biztatja a szerb hatóságokat, hogy javítsák tovább a befektetési légkört egész Szerbiában, és csökkentsék a régiók közötti gazdasági és társadalmi egyenlőtlenségeket, biztosítsák a külföldi befektetések védelmét, továbbá rendezzék a régóta fennálló befektetési vitákat, és bár elismeri az állami vállalatok átalakítása terén elért haladást, rámutat a további előrelépésekre, valamint a privatizációs folyamat átláthatóságának fontosságára; hangsúlyozza, hogy Szerbiának az uniós vívmányokhoz kell igazítania az állami támogatás ellenőrzéséről szóló jogszabályait;
  5. üdvözli a gazdasági reformok terén elért előrehaladást, ami javított Szerbia költségvetési helyzetén, és felhívja a Bizottságot, hogy továbbra is támogassa a kormányt az egyéb reformok végrehajtására irányuló terveiben, különösen a költségvetési egyensúlyhiányok kezelését és a gazdaság jelentős ágazatainak reformját

illetően;

6. dicséri a migrációs válság kezelésével kapcsolatos konstruktív szerbiai megközelítést; megjegyzi azonban, hogy tovább kell erősíteni a szomszédos országokkal fennálló konstruktív megközelítést; megállapítja, hogy Szerbia az EU megkerülhetetlen és hasznos partnere a Balkánon, ezért elengedhetetlen, hogy az EU erőforrásokat és megfelelő pénzügyi segítséget biztosítson számára; örömmel veszi tudomásul, hogy Szerbia jelentős erőfeszítést tett annak biztosítása érdekében, hogy a harmadik országbeli állampolgárok uniós és nemzetközi támogatással szálláshoz és humanitárius ellátáshoz jussanak; felhívja Szerbiát, hogy gyorsan növelje fogadókapacitását; megállapítja, hogy átfogó reformok szükségesek a teljes menekültügyi rendszer racionalizálásához és annak uniós vívmányokkal és nemzetközi normákkal való összehangolásához; megállapítja, hogy Szerbia további lépéseket tett a szerb állampolgárok uniós tagállamokban és schengeni társult országokban benyújtott, megalapozatlan menedékkérelmeinek kezelése érdekében; felhívja Szerbiát, hogy járuljon hozzá a megalapozatlan kérelmek számának további csökkentéséhez; kiemeli, hogy továbbra is korlátozottak a visszatérők visszailleszkedését lehetővé tevő kapacitások és erőforrások;
7. sürgeti Szerbiát, hogy tegyen nagyobb erőfeszítéseket annak érdekében, hogy kül- és biztonságpolitikáját fokozatosan összhangba hozza az Unióéval, beleértve Oroszországgal kapcsolatos politikáját; e tekintetben sajnálatosnak tartja Szerbia és Oroszország közös hadgyakorlatait; üdvözli Szerbia aktív szerepvállalását a nemzetközi békefenntartó műveletekben;

Jogállamiság

8. hangsúlyozza a jogállamiság elvének rendkívüli fontosságát; hangsúlyozza a független igazságszolgáltatás rendkívüli jelentőségét; megállapítja, hogy jóllehet történt bizonyos előrelépés az igazságszolgáltatás területén – gondolva itt a bírák és ügyészek értékelésére vonatkozó szabályok elfogadására – a politikai befolyás továbbra is erős; megjegyzi, hogy a szakmai bírói testületek követelik, hogy megfelelő forrásokat bocsássanak a rendelkezésükre; felhívja a hatóságokat, hogy hajtsák végre a 23. fejezetre vonatkozó cselekvési tervben meghatározott nemzeti igazságszolgáltatási reformstratégiát, és biztosítsák az igazságszolgáltatás függetlenségét és azt, hogy a bírák és ügyészek politikai befolyástól mentesen dolgozzanak; felhívja a kormányt, hogy fogadjon el új jogszabályt az ingyenes jogi segítségnyújtásról, és jogszabály-módosítások útján gondoskodjon az igazságszolgáltatási gyakorlat és a bírói képzés minőségéről és következetességéről; aggodalmát fejezi ki azzal kapcsolatban, hogy a Legfelsőbb Semmítőszék csökkentési programja ellenére folyamatos a bírósági ügyhátralék, és felszólítja Szerbiát, hogy tegyen további lépéseket az igazságszolgáltatás iránti bizalom növelése érdekében;
9. emlékezteti a szerb kormányt a rehabilitációs törvény teljes körű, megkülönböztetéstől mentes végrehajtására; a szerb kormánynak a kárpótlási törvény további módosítását javasolja annak érdekében, hogy a természetbeni kárpótlással kapcsolatban felszámoljanak minden eljárási és jogi akadályt;
10. megjegyzi, hogy a korrupció és a szervezett bűnözés széles körben elterjedt a régióban, és Szerbia demokratikus társadalmi és gazdasági fejlődését is akadályozza;

megállapítja, hogy a jogszabályok folyamatos alkalmazása és a visszaélést bejelentő személyek védelméről szóló jogszabály elfogadása révén történt bizonyos előrelépés a korrupció elleni küzdelem területén, amely ennek ellenére továbbra aggodalomra okot adó kérdés marad Szerbiában, hangsúlyozza, hogy eredményeket kell felmutatni a korrupcióval, ezen belül a magas szinten folyó korrupcióval kapcsolatos nyomozások és jogerős vádemelések terén, és össze kell hangolni és nyomon kell követni a 23. fejezetre vonatkozó cselekvési tervben meghatározott korrupcióellenes stratégia valamennyi fő intézményben történő teljes körű végrehajtását; felhívja a hatóságokat annak biztosítására, hogy a korrupcióellenes ügynökség és a korrupcióellenes tanács maradéktalanul és eredményesen teljesíteni tudja megbízását, és hogy az állami intézmények kövessék e testületek ajánlásait; úgy véli, hogy e kérdések hatékonyabb kezeléséhez elengedhetetlenül szükség van egy regionális stratégiára és a térség valamennyi országa közötti megerősített együttműködésre; sürgeti a felsőoktatási intézményeket, valamint az állami hatóságokat és közhivatalnokokat, hogy a plágium eseteinek kivizsgálása és a jövőbeli esetek megelőzése érdekében fogadjanak el erre a területre vonatkozó szabályokat;

11. felhívja a szerb hatóságokat, hogy a hiteles és kiszámítható büntetőjogi keret biztosítása érdekében módosítsák és hajtsák végre a büntető törvénykönyv gazdasági és korrupciós bűncselekményekről szóló részét; újlag hangot ad mélységes aggodalmának a büntető törvénykönyv 234. cikkében foglalt, felelős beosztásokkal való visszaélésről szóló rendelkezésekkel és végrehajtásukkal kapcsolatban; ismételten felszólít a felelős beosztással való visszaéléssel kapcsolatos átminősített esetek független és alapos felülvizsgálatára, hogy a régóta fennálló igazságtalan büntetőeljárásokat azonnal meg lehessen szüntetni;
12. megállapítja, hogy több erőfeszítést kell tenni a szervezett bűnözés elleni küzdelem terén, és a 24. fejezetre vonatkozó cselekvési tervben meghatározott módon eredményeket kell felmutatni a jogerős ítéletek meghozatala terén; felhívja az Európai Bizottságot és a tagállamokat, hogy nyújtsanak szakértői támogatást a szervezett bűnözés elleni eredményes küzdelemhez szükséges intézményi keret és szakértelem létrehozásához;

Demokrácia

13. tudomásul veszi a parlamenti konzultációs folyamat javítása és a parlamentnek az EU-hoz való csatlakozás tárgyalási folyamatába történő fokozott bevonása érdekében tett erőfeszítéseket; továbbra is problémásnak tartja a jogszabályok – többek között az uniós csatlakozási folyamattal kapcsolatos jogszabályok – elfogadása során a sürgősségi eljárások széles körű alkalmazását, mivel az ilyen eljárások nem mindig teszik lehetővé az érdekelt felekkel és a szélesebb nyilvánossággal folytatott kellő konzultációt; hangsúlyozza, hogy tovább kell erősíteni a parlament végrehajtó hatalmi ág feletti ellenőrzését; hangsúlyozza az ellenzéki erők döntéshozatali folyamatban és a demokratikus intézményekben való aktív és konstruktív részvételének fontosságát; hangsúlyozza, hogy a politikai pártok finanszírozásának átláthatónak kell lennie és összhangban kell állnia a legmagasabb szintű nemzetközi normákkal;
14. hangsúlyozza a demokratikus társadalomban a civil társadalmi szervezetek munkájának fontosságát; megállapítja, hogy javult a kormány és a civil társadalmi szervezetek

közötti együttműködés; biztatja a szerb hatóságokat, hogy hozzanak további intézkedéseket a civil társadalom és az állami intézmények közötti átlátható párbeszéd biztosítására, és hogy fokozzák a civil társadalom és a nemzeti kisebbségek képviselőinek a döntéshozatali folyamatba történő tényleges bevonását; felszólítja a hatóságokat, hogy garantálják a civil társadalmi szervezetek hatékony működéséhez szükséges megfelelő pénzügyi támogatást; szorgalmazza a polgároknak, a szervezeteknek és a közvéleménynek a csatlakozási tárgyalási folyamat fejleményeiről való időszerű és átlátható tájékoztatását, valamint az említett szereplők e folyamatban való széles körű részvételét;

15. megismétli a szerb kormányhoz intézett felhívását, hogy teljes mértékben alkalmazza az EBESZ/ODIHR választási megfigyelő missziók ajánlásait, különösen azokat, amelyek a kampányfinanszírozás és a választási folyamatok átláthatóságát biztosítják; felszólítja a hatóságokat, hogy megfelelően vizsgálják ki a helyhatósági választások és egyéb kampányesemények során történt eseteket, amelyek során erőszakra, állítólagos megfélemlítésekre és szabálytalanságokra került sor;
16. ismét hangsúlyozza a független szabályozó szervek – többek között az ombudsman – fontosságát a végrehajtó hatalmi ág felügyeletének és elszámoltathatóságának biztosításában; sürgeti a hatóságokat, hogy biztosítsák az ombudsman számára a munkájához szükséges teljes körű politikai és adminisztratív támogatást, és ne tegyék ki őt indokolatlan kritikának;
17. üdvözli az átfogó közigazgatási reformra vonatkozó cselekvési terv, a felügyeleti ellenőrzésről szóló törvény, a helyi önkormányzatoknak szóló nemzeti képzési stratégia és a közszektorban foglalkoztatottak maximális számáról szóló törvény elfogadását, és kéri ezek azonnali végrehajtását; kiemeli a közigazgatás politikamentesítésének és professzionalizálásának, valamint a felvételi és elbocsátási eljárások átláthatóbbá tételének szükségességét a közigazgatás szakmaiságának, semlegességének és folytonosságának biztosítása érdekében;

Emberi jogok

18. üdvözli, hogy Szerbia megfelelő jogi és intézményi kerettel rendelkezik az emberi jogok és az alapvető szabadságok védelméhez; megállapítja azonban, hogy a végrehajtásban vannak még hiányosságok, különösen a kiszolgáltatott helyzetben lévők csoportjai, köztük a fogyatékkal élő személyek, a HIV-vel/AIDS-szel élő személyek és az LMBTI-személyek megkülönböztetésének megelőzését illetően; üdvözli az LMBTI-közösség Pride felvonulásának 2015. szeptember 20-i sikeres lebonyolítását, hangsúlyozza ugyanakkor, hogy az LMBTI-személyekkel szembeni diszkrimináció és erőszak továbbra is aggodalomra ad okot; ezzel kapcsolatban arra buzdítja a kormányt, hogy kövesse az Európa Tanács Miniszteri Bizottságának a tagállamokhoz intézett, CM/Rec(2010)5. számú ajánlását; aggodalmát fejezi ki a kiszolgáltatott csoportok tagjai ellen elkövetett számos támadás miatt, amelyek még nem kerültek teljes körű kivizsgálásra; emellett aggodalmának ad hangot a családon belüli erőszak továbbra is fennálló problémája miatt; felszólítja a hatóságokat, hogy aktívan támogassák az emberi jogok mindenkit megillető tiszteletben tartását;
19. aggodalmának ad hangot amiatt, hogy nem történt semmilyen előrelépés a véleménynyilvánítás és a média szabadságának a javítása érdekében; aggodalommal

állapítja meg, hogy a folyamatos politikai nyomás aláássa a média függetlenségét, ami a médiaorgánumok növekvő öncenzúrájához vezet; aggódik amiatt, hogy az újságírók politikai nyomással, megfélemlítéssel, erőszakkal és fenyegetésekkel szembesülnek szakmájuk gyakorlása során; felhívja a hatóságokat, hogy vizsgálják ki az újságírókkal és médiaorgánumokkal szembeni támadások valamennyi esetét, amelyekről a Nemzetközi Újságíró Szövetség is beszámolt; megismétli, hogy maradéktalanul végre kell hajtani az új médiatörvényeket; hangsúlyozza, hogy teljes átláthatóságra van szükség a médiaorgánumok tulajdonjoga és a média finanszírozása terén, valamint megkülönböztetésmentességre az állami hirdetésekkel kapcsolatban;

20. komolyan aggódik a folyamatban lévő bűnügyi nyomozásokkal kapcsolatos információk médiának történő rendszeres kiszivárogtatása miatt, ami sérti az ártatlanság vélelmét; felszólítja a szerb hatóságokat, hogy alaposan vizsgáljanak ki több kiemelt ügyet, amelyekben a média az állítólagos törvénysértésre vonatkozó bizonyítékokat hozott nyilvánosságra;

A kisebbségek tiszteletben tartása és védelme

21. hangsúlyozza a nemzeti kisebbségi tanácsok által a nemzeti kisebbségek jogainak előmozdítása terén betöltött szerep fontosságát, e tanácsok demokratikus jellegét, és támogatja megfelelő és ellenőrizhető finanszírozásukat; üdvözli Szerbia kötelezettségvállalását egy nemzeti kisebbségekre vonatkozó célzott cselekvési terv összeállítására, amely tovább fogja javítani a nemzeti kisebbségekkel kapcsolatos gyakorlatok és jogi keret végrehajtását és fejlesztését; megismétli a Szerbiához intézett ama felhívását, hogy a szerb alkotmánybíróság határozatához való jogi hozzáigazítás során biztosítsa a szerzett jogok és hatáskörök szintjének megőrzését, és sürgeti a nemzeti kisebbség tanácsokról szóló törvény mihamarabbi elfogadását, azok jogállásának pontosítása és joghatóságukkal kapcsolatos bizonyosság érdekében; súlyos aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a médiaprivatizáció bejelentését követően megszűnik a műsorok kisebbségi nyelveken való közvetítése; felhívja Szerbiát, hogy fokozza erőfeszítéseit a kisebbségek védelméről szóló jogszabályok és a szerbiai nemzeti kisebbségekkel szembeni megkülönböztetésmentes bánásmód Szerbia egész területén történő eredményes és következetes végrehajtása érdekében, többek között az oktatással, különösen a kisebbségi nyelven készült tankönyvek időszerű finanszírozásával és fordításával, a kisebbségi nyelvhasználat, a közigazgatásban, illetve a helyi, regionális és nemzeti szintű képviselői testületekben való képviselettel és a média és az egyházi szertartások kisebbségi nyelveken való hozzáférhetőségével kapcsolatban is; felkéri a szerb kormányt, hogy hajtsa végre a kisebbségek jogaira vonatkozó összes nemzetközi és kétoldalú szerződést;
22. megállapítja, hogy a Vajdaság kulturális sokszínűsége is hozzájárul Szerbia identitásához; hangsúlyozza, hogy nem szabad gyengíteni a Vajdaság önállóságát, és hogy a Vajdaság erőforrásairól szóló törvényt az alkotmány által előírt módon, további késedelem nélkül el kell fogadni;
23. felhívja a szerb hatóságokat, hogy konkrét intézkedések végrehajtásával javítsák a romák helyzetét, különösen a személyes iratok biztosítása, az oktatás, a lakhatás, az egészségügyi ellátás és a foglalkoztatás terén; felszólítja továbbá a szerb hatóságokat, hogy biztosítsák a romák egyenlő képviseletét a közjogi intézményekben és a

közéletben, különös figyelmet szentelve a roma nők integrációjának; hangsúlyozza, hogy tovább kell erősíteni a romaintegrációs szakpolitikát, és a kisebbség civil szervezeteinek képviselőivel szembeni erőszakos esetekre tekintettel hatékonyan fel kell lépni a diszkriminációval szemben; várakozással tekint a romák integrációját célzó stratégia és cselekvési terv intézkedéseire; üdvözli ebben az összefüggésben a Pristinai Nyilatkozatot, amely felszólítja a kormányokat és a nemzetközi, kormányközi és civil szervezeteket, hogy körültekintően alkalmazzák a megkülönböztetésmentesség és az egyenlőség elveit, amikor a romák jogainak érvényesítéséért és tiszteletben tartásáért dolgoznak és lépnek fel;

Regionális együttműködés és jószomszédi kapcsolatok

24. értékeli a szerb kormány konstruktív hozzáállását a szomszédos országokkal fenntartott kapcsolatok tekintetében, mivel ez jelentős előrelépést tesz lehetővé a regionális együttműködés és az Unióval fenntartott kapcsolatok szorosabbra fűzése terén, valamint sürgeti Szerbiát, hogy folytassa jószomszédi kapcsolatainak kiépítését; felszólítja Szerbiát a jószomszédi kapcsolatok előmozdítására és a viták békés rendezésére, beleértve a tolerancia légkörének elősegítését és a gyűlöletbeszéd vagy a háborús retorika minden formájának elítélését, valamint tartózkodást az olyan gesztusoktól, mint a háborús bűncselekmények miatt elítélt személyek visszatérésének nyilvános üdvözlése; megjegyzi, hogy a fennálló vitákat és vitás kérdéseket – ideértve különösen a határkijelölés, az örökségek, a kulturális javak visszaszolgáltatásának és a jugoszláv archívumok megnyitásának kérdését – a nemzetközi joggal és az elfogadott elvekkel összhangban kell megoldani, többek között a jogilag kötelező erejű megállapodások, például a jogutódlási kérdésekről szóló megállapodás végrehajtása révén, továbbá a kétoldalú vitákat a csatlakozási folyamat korai szakaszában, a nemzetközi joggal összhangban kell rendezni; kiemeli a Szerbia által a „berlini folyamat” és a „nyugat-balkáni hatok” kezdeményezés és annak összeköttetési menetrendje keretében játszott konstruktív szerepet; üdvözli a Nyugat-Balkán jövőjére összpontosító egyéb kezdeményezéseket, különösen a brdói folyamatot, amely az együttműködés fontos keretének bizonyul politikai és technikai területen egyaránt, véleménye szerint a kölcsönös érdeklődésre számot tartó területeken folytatott konkrét együttműködés hozzájárulhat a Nyugat-Balkán stabilizációjához; üdvözli e tekintetben a Szerbia és Bosznia-Hercegovina közötti első miniszteri találkozót, amelyre 2015. november 4-én került sor Sarajevóban; felszólítja Szerbiát, hogy az országgal fennálló kapcsolatainak és jószomszédi viszonyának keresztül továbbra is segítse elő Bosznia és Hercegovina stabilizációját és intézményeinek megerősítését; ismételten felhívja a szerbiai hatóságokat, hogy a határokon átnyúló együttműködés terén kezdeményezzenek további intézkedéseket a szomszédos uniós tagállamokkal, a 2014 és 2020 közötti időszakra szóló határokon átnyúló és transznacionális együttműködési programokat, valamint a Duna régióra vonatkozó uniós stratégiát is ideértve; üdvözli a szomszédos országokkal fenntartott jószomszédi kapcsolatokról szóló szerződés megkötésére irányuló tárgyalások megindításának gondolatát, és reméli, hogy ennek eredményeképpen az eddigiéknél pozitívabb fejleményekre kerül majd sor a régióban; üdvözli a bolgár, román és szerb miniszterelnökök energia- és közlekedési infrastruktúrával kapcsolatos együttműködési találkozóját;
25. bátorítja Szerbiát, hogy a megbékélés és a jószomszédi kapcsolatok szellemében a továbbiakban is működjön együtt a volt Jugoszláviával foglalkozó nemzetközi

büntetőtörvényszékekkel; hangsúlyozza a háborús bűnök hazai kezelésére irányuló átfogó nemzeti stratégia fontosságát; sürgeti a hatóságokat, hogy folytassák az eltűnt személyek sorsának kérdésével kapcsolatban végzett munkát, valamint készítsenek elő egy jóvátételi programot az áldozatok és családjaik számára, mivel ez a megbékélés fontos előfeltétele, amely biztosítja az áldozatok családjainak jogát ahhoz, hogy megismerjék eltűnt családtagjaik sorsát; rámutat arra, hogy a polgári áldozatokról szóló törvényt indokolatlan késedelem nélkül el kell fogadni, szem előtt tartva, hogy a hatályos jogszabályok a háborús bűncselekmények áldozatainak számos csoportját nem ismerik el; megállapítja, hogy továbbra is előfordulnak nézeteltérések, különösen a közelmúlt történelmének különböző értelmezéseivel összefüggésben; megismétli, hogy támogatja a RECOM-kezdményezést (a volt Jugoszláviában elkövetett háborús bűncselekményeket és az emberi jogok megsértésének más súlyos eseteit vizsgáló regionális tényfeltáró bizottság);

26. üdvözli a háborús bűnökre vonatkozó nemzeti stratégia tervezetének közzétételét, amely terveket fogalmaz meg az 1990-es években a volt Jugoszláviában elkövetett bűncselekményekkel kapcsolatos eljárások lefolytatására vonatkozóan; hangsúlyozza a háborús bűnökkel foglalkozó szerb intézmények megerősítésének és politikamentesítésének szükségességét; felszólítja Szerbiát egy hatékony tanú- és áldozatvédelmi rendszer létrehozására, valamint az áldozatok és családjaik jóvátételhez való jogának biztosítására; felszólít a háborús bűnökkel kapcsolatos ügyekben a regionális együttműködés javítására; újból felszólítja Szerbiát, hogy a megbékélés és a jószomszédi viszony szellemében a Bizottsággal és a szomszédos országokkal együtt vizsgálja meg a háborús bűnökkel kapcsolatos eljárásokra vonatkozó joghatóságról szóló jogszabályokat;
27. üdvözli Szerbia folytatódó szerepvállalását a Koszovóval való kapcsolatok rendezésének folyamatában, valamint a kulcsfontosságú megállapodások – nevezetesen a szerb többségű koszovói települések szövetségének/közösségének létrehozásáról, az energiáról, a távközlésről és a mitrovicai hídról szóló megállapodás – 2015. augusztus 25-i véglegesítését; sürgeti Szerbiát, hogy mihamarabb hajtsa végre e megállapodások rá eső részét, és konstruktívan működjön együtt Koszovóval bármely jövőbeli megállapodás kidolgozásában és végrehajtásában; megállapítja, hogy előrelépések történtek olyan területeken, mint a rendőrség és a polgári védelem, a gépjármű-biztosítás, a vámügy, az együttműködési megállapodások és a teleknyilvántartás; megismétli, hogy a párbeszéd során elért előrehaladás mércéjének annak gyakorlati végrehajtását kell tekinteni; felhívja Szerbiát és Koszovót, hogy tartózkodjanak a negatív retorikától, és jóhiszeműen és kellő időben álljanak neki a már megkötött összes megállapodás maradéktalan végrehajtására, továbbá eltökélten folytassák a kapcsolatok rendezésének folyamatát; felszólítja mindkét kormányt és az uniós intézményeket, hogy folyamatosan törekedjenek az elért megállapodásokkal kapcsolatos tájékoztatásra és magyarázatokra, hogy ezáltal közelebb hozzák egymáshoz a Koszovóban élő albán és szerb nemzetiségi közösségeket; elismeréssel fogadja az üzleti közösségnek a kereskedelmi kamarák által irányított erőfeszítéseit, hogy a szerbiai és koszovói kereskedelmi kamarák közötti párbeszédben való részvétellel hozzájáruljanak a kapcsolatok normalizálódásához, leküzdjék a két fél között az üzleti tevékenység folytatása útjában álló akadályokat és elősegítsék a társaságok közötti kapcsolatfelvételt és együttműködést; felszólítja a Bizottságot, hogy a jövőben támogassa e tevékenységek fenntartását és fejlesztését; bátorítja Szerbiát és Koszovót, hogy azonosítsák a párbeszéd

új területeit azzal a céllal, hogy javítsák az emberek életét és átfogóan rendezzék a kapcsolatokat; felhívja az Európai Külügyi Szolgálatot (EKSZ-t), hogy végezze el a felek által a kötelezettségeik teljesítése során nyújtott teljesítmény értékelését; sürgeti Szerbiát, hogy a jószomszédi kapcsolatok szellemében járjon el, és abbéli reményének ad hangot, hogy Koszovó UNESCO-tagság iránti kérelmének sikertelensége nem fogja akadályozni a párbeszédet, és Koszovó regionális és nemzetközi szervezetekbe történő későbbi integrációját, illetve hogy folytatódni fognak a kulturális örökség védelmét szolgáló erőfeszítések és együttműködés; kéri Belgrádot és Pristinát, hogy tartsanak fenn jószomszédi viszonyt;

Energia, környezetvédelem és közlekedés

28. hangsúlyozza, hogy a fenntartható és biztonságos energiarendszerek kialakítása érdekében Szerbiának – az Energiaközösségről szóló szerződés részes feleként – továbbra is aktívan részt kell vennie az Energiaközösség intézményeinek munkájában, és folytatnia kell az uniós vívmányok végrehajtását; felszólítja a hatóságokat arra, hogy kezdjék meg az energiaszektor fejlesztési stratégiájában kitűzött célok megvalósítását, tekintettel arra, hogy a megújulóenergia-ágazatban nincsenek érdemi beruházások; biztatja Szerbiát, hogy alakítson ki versenyt a gázpiacon, és az uniós vívmányokhoz való igazodás javítása céljából hozzon intézkedéseket a megújuló energia és az energiahatékonyság területén, valamint arra kéri Szerbiát, hogy a környezetbarát energiát helyezze jobban előtérbe; felszólítja a Bizottságot a szerb kormány arra irányuló erőfeszítéseinek támogatására, hogy csökkenjen az ország energiabehozataltól való függősége és Szerbia diverzifikálhassa gázellátását; megjegyzi, hogy a közelmúltban elfogadott IPA II 2015-ös csomag tartalmaz egy 155 millió eurós programot, amelynek célja a nagyszabású regionális infrastrukturális projektek finanszírozásának elősegítése a Nyugat-Balkán energia- és közlekedési ágazataiban; arra buzdítja Szerbiát, hogy igazodjon az éghajlatváltozással kapcsolatos átlagos uniós kötelezettségvállalásokhoz, valamint a Párizsban a COP 21 során elért megállapodáshoz;
29. felszólítja a szerb kormányt – az európai területi együttműködési csoportosulás által az uniós tagállamok és szomszédjaik közötti határokon átnyúló együttműködés továbbfejlesztésében betöltött jelentőségével összefüggésben –, hogy biztosítsa szükséges jogi háttérrel ahhoz, hogy Szerbia részt vehessen e csoportosulásban;
30. aggodalmát fejezi ki a hulladékgazdálkodási jogszabályok elmaradt végrehajtása miatt, és felszólítja a szerb hatóságokat, hogy fokozzák a szerb tájat és embereket jelenleg mérgező 4000 illegális szeméttelep bezárására és megtisztítására irányuló erőfeszítéseiket, és dolgozzanak ki a hulladék-keretirányelvnek megfelelő hiteles hulladékcsökkentési politikát;
31. üdvözli a vasúti hálózat egyes részeinek újjáépítésére, korszerűsítésére és modernizálására vonatkozó tervet, és arra bátorítja a szerb hatóságokat, hogy a szomszédos országokkal együttműködve fejlesszék tovább a tömegközlekedést;

o

o o

32. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, valamint Szerbia kormányának és parlamentjének.